TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Cơ hội cho chuối, sầu riêng Việt Nam chiếm lĩnh thị trường Trung Quốc

14:54 06/11/2022

Sau thanh long, sầu riêng của Việt Nam có nhiều cơ hội trở thành sản phẩm tỉ USD. Nghị định thư về xuất khẩu chuối tươi được ký kết mở ra những tín hiệu tích cực cho trái chuối Việt Nam.

Ký kết nghị định thư về xuất khẩu chuối tươi, mở ra thời cơ cho trái chuối Việt Nam

Trước nay, các doanh nghiệp và người trồng chuối phải chịu nhiều rủi ro khi xuất khẩu chuối sang Trung Quốc. Nguyên nhân do đa phần sản lượng chuối Việt Nam được xuất sang Trung Quốc theo đường tiểu ngạch. Người nông dân phải gánh chịu nhiều thiệt hại do còn phụ thuộc nhiều vào thương lái, giao dịch theo kiểu chợ đầu mối, bán tới đâu thanh toán tới đó, giá cả bấp bênh, chất lượng bảo quản kém...

Việc ký kết nghị định thư xuất khẩu chuối sang Trung Quốc mang lại nhiều lợi ích cho người trồng chuối và xuất khẩu chuối của Việt Nam. Ảnh minh họa.

Việc ký kết nghị định thư xuất khẩu chuối sang Trung Quốc mang lại nhiều lợi ích cho người trồng chuối và xuất khẩu chuối của Việt Nam. Nghị định giúp đảm bảo việc xuất khẩu chuối chính thức sang Trung Quốc được ổn định, bền vững; đảm bảo đầu ra và giá cả từ đó chuyển đổi cơ cấu kinh tế nông nghiệp, mang lợi ích cho người trồng chuối.

“Trước nay VN cũng xuất chuối chính ngạch sang Trung Quốc. Nhưng với Nghị định thư mới (ký ngày 01/11) là sự tích hợp các quy định được bổ sung trong suốt hơn 10 năm qua vào một văn bản thống nhất. Điều này sẽ giúp nhà vườn, doanh nghiệp nắm bắt các tiêu chuẩn, quy định một cách rõ ràng, minh bạch. Nghị định thư giúp tăng cường giám sát và trách nhiệm truy xuất trong toàn bộ quy trình sản xuất. Trong thời gian qua, Bộ NN-PTNT cũng đã đẩy mạnh các hoạt động tổ chức sản xuất theo chuỗi để có thể truy xuất nguồn gốc và minh bạch sản phẩm theo từng khâu. Các doanh nghiệp cũng hướng đến sản xuất theo các tiêu chuẩn chất lượng để không chỉ xuất khẩu sang Trung Quốc mà nhiều thị trường cao cấp khác”, ông Võ Quan Huy, Giám đốc Công ty TNHH Huy Long An, người được mệnh danh là “vua chuối”, một trong những người đầu tiên ở VN trồng chuối với diện tích lớn để xuất khẩu (xuất khẩu) chia sẻ.

Cùng quan điểm đó, ông Lý Minh Hùng, Giám đốc HTX Thanh Bình (huyện Trảng Bom, Đồng Nai) cũng đưa ra nhận định: Nghị định thư được ký kết đúng vào thời điểm vào cho cả Việt Nam và Trung Quốc. Bởi, hiện mùa vụ chuối ở Trung Quốc sắp kết thúc, còn tại Đồng Nai và nhiều địa phương ở nước ta thì chuối lại đang vào vụ.

Với nhiều tín hiệu tích cực của thị trường, ông Hùng cũng đưa ra nhận định: “Với tín hiệu lạc quan về mặt chính sách, tôi tin rằng giá cả vụ chuối năm nay có thể duy trì mức cao và kéo dài hơn bình thường. Hiện nay giá chuối xuất khẩu đang tốt và cao hơn trung bình mọi năm khoảng 2.000 đồng/kg. Trung Quốc là thị trường lớn nên có sức bật rất mạnh, gần đây các

khách hàng từ các thị trường như Malaysia hay các nước Trung Đông cũng tích cực mua hàng hơn. Chính vì vậy mà thời điểm này thị trường xuất khẩu chuối của Việt Nam khá nhộn nhịp, khách hàng tìm đến cũng nhiều hơn”.

Nghị định thư được ký kết cũng giúp tạo điều kiện thông quan nhanh chóng, giảm tỷ lệ kiểm tra, kiểm dịch thực vật tại cửa khẩu, tạo thuận lợi cho nhà xuất khẩu, góp phần giảm ùn tắc ở cửa khẩu. Cùng với đó, sản phẩm chuối cũng được tiêu chuẩn hóa, thúc đẩy quy mô, đảm bảo uy tín cho chuối của Việt Nam xuất khẩu sang Trung Quốc.

Những tín hiệu tích cực tại các hợp tác xã

Với nhiều cơ hội lớn đang mở ra, nông dân các xã viên đều tích cực chăm sóc vườn cây trồng để chuẩn bị cho lô hàng xuất khẩu chính ngạch sang Trung Quốc.

“Hiện 99% diện tích cây sầu riêng trên địa bàn xã được trồng bằng các giống mới như: Ri6, Thái Lan, Chín Hóa… Cùng với sản xuất theo tiêu chuẩn VietGAP, phần lớn nhà vườn đã áp dụng hệ thống tưới tiết kiệm, giúp giảm chi phí công lao động và tiết kiệm lượng nước tưới, tăng năng suất và độ đồng đều của trái. Nhờ canh tác bài bản, chú trọng hướng hữu cơ cùng nguồn nguyên liệu đủ lớn đã mở ra cơ hội để chúng tôi xuất khẩu sầu riêng chính ngạch sang Trung Quốc”, thông tin từ bà Đặng Thị Thúy Nga, Giám đốc HTX Xuân Định - 1 trong 51 đơn vị vừa được Tổng cục Hải quan Trung Quốc cấp mã số vùng trồng xuất khẩu.

Tại H.Vĩnh Cửu (Đồng Nai), theo ông Nguyễn Trần Phước Lộc, Trưởng phòng NN-PTNT huyện: “Huyện Vĩnh Cửu có tổng diện tích trồng sầu riêng hơn 1.400 ha với tổng sản lượng 22.000 tấn/năm. Huyện đã quy hoạch theo từng vùng trồng sầu riêng phù hợp đất đai thổ nhưỡng và vận động người dân tham gia sản xuất theo tiêu chuẩn VietGAP, tham gia các hình thức liên kết hợp tác trồng sầu riêng với doanh nghiệp tiêu thụ theo chuỗi giá trị, hướng đến sản xuất bền vững. Từ sau khi có thông tin sầu riêng được xuất khẩu chính ngạch sang Trung Quốc, nhiều khách hàng cũng tìm đến đặt hàng nhiều hơn”.

Ông Hồ Thái Bảo, Giám đốc HTX Cây ăn trái Thanh Bình (xã Thanh Hòa, TX.Cai Lậy, Tiền Giang), vui vẻ thông báo: “Hiện tại vườn sầu riêng 1,5 ha của tôi đã 8 năm tuổi, đang bắt đầu cho thu hoạch. Dự kiến năng suất bình quân đạt 20 tấn/ha. Năm nay tôi rất phấn khởi vì làm theo quy trình quản lý dịch hại của cán bộ địa phương hướng dẫn nên sầu riêng được mùa. Sầu riêng vừa được xuất khẩu chính ngạch sang Trung Quốc nên được giá hơn. Các thương lái đang thu mua xô sầu riêng tại vườn với giá từ 75.000 đồng/kg. Với giá này, trừ hết chi phí có thể thu về hơn 1 tỉ đồng/ha”.

Là một trong những doanh nghiệp xuất khẩu những lô sầu riêng tươi chính ngạch đầu tiên sang Trung Quốc, bà Ngô Tường Vy, Tổng giám đốc Công ty TNHH Xuất nhập khẩu trái cây Chánh Thu (Bến Tre), nhận định: “Sầu riêng Việt Nam phù hợp khẩu vị và có giá cả rất cạnh tranh so với các sản phẩm cùng loại của Thái Lan và Malaysia, nên tôi cho rằng thời gian tới sẽ tiếp tục phát triển mạnh. Tuy nhiên vấn đề hạn chế là mã số vùng trồng, cơ sở đóng gói còn ít so với diện tích và sản lượng của nước ta”. Theo bà Vy, trong khi thị trường có nhu cầu cao về số lượng mà chúng ta cung cấp còn hạn chế. Chính vì vậy, thời gian tới các ngành chức năng của Việt Nam và Trung Quốc cần tăng cường hợp tác

và đẩy mạnh việc kiểm tra cấp mã số vùng trồng và cơ sở đóng gói để phục vụ tốt hơn cho nhu cầu thương mại của cả hai phía.

Cơ hội lớn cho sầu riêng Việt Nam

“Trung Quốc là thị trường tiêu thụ sầu riêng lớn nhất thế giới. Nếu làm tốt, sầu riêng của Việt Nam sẽ sớm trở thành sản phẩm tỉ USD, thậm chí vượt qua Thái Lan ở thị trường trọng điểm này”, nhận định từ ông Đặng Phúc Nguyên, Tổng thư ký Hiệp hội Rau quả Việt Nam (Vinafruit) Ông cũng khẳng định: “Sau thanh long thì quả sầu riêng của Việt Nam có nhiều cơ hội trở thành sản phẩm tỉ USD”.

Ông Nguyên đưa ra 3 lý do quan trọng để củng cố nhận định: Sầu riêng của Việt Nam gần như có quanh năm, trải dài từ ĐBSCL đến Tây Nguyên. Còn Thái Lan chỉ có một vụ mỗi năm. Về vị trí địa lý, Việt Nam chỉ mất từ 1,5 - 2 ngày là có thể đưa hàng đến chợ ở Trung Quốc - điều mà Thái Lan và Malaysia không có được. Tiết kiệm thời gian vận chuyển đồng nghĩa với việc tiết kiệm chi phí, giúp sầu riêng Việt Nam cạnh tranh tốt hơn với sản phẩm các nước. Khi mà nhiều mã số vùng trồng và đóng gói được cấp phép tại Việt Nam, một “làn sóng” mới sẽ được tạo ra trên thị trường Trung Quốc.

Thứ ba, tập quán thu hái và tiêu dùng, sầu riêng Việt cũng có ưu thế hơn. Trong khi người Việt và Trung Quốc có cùng sở thích ăn sầu riêng chín mềm thi người Thái lại có thói quen ăn sầu riêng vừa chín tới còn hơi “cứng”. Tuy Thái Lan đã có những kế hoạch thay đổi thói quen thu hái để phục vụ xuất khẩu nhưng cũng cần thêm thời gian và kinh nghiệm để đạt chuẩn.

Dù thế giới đang phải đối mặt với nhiều bất ổn, đặc biệt là về khí hậu thì nông sản xuất khẩu của Việt Nam luôn tăng trưởng tốt trong những năm gần đây. Tuy nhiên, theo TS Ngô Xuân Nam, Phó Giám đốc Văn phòng SPS Việt Nam thì để giữ vững đà tăng trưởng này, Việt Nam vẫn cần chú trọng đến chất lượng vệ sinh an toàn thực phẩm.

TS Ngô Xuân Nam, Phó giám đốc Văn phòng SPS Việt Nam cho rằng, nông sản XK của VN luôn tăng trưởng tốt trong nhiều năm qua, đây là điều đáng mừng khi thế giới đang phải đối mặt với nhiều bất ổn, đặc biệt là sự bất thường của khí hậu. Tuy nhiên để giữ vững đà tăng trưởng này, chúng ta cần quan tâm nhiều hơn đến chất lượng, vệ sinh an toàn thực phẩm, đồng thời giúp nông nghiệp Việt Nam phát triển xanh và bền vững.

Hồng Nhung (t/h)